

Conflictstijlen en Relatietevredenheid: De Mediërende Rol van de Vervulling van de

Behoeftte aan Verbondenheid

M.T.E. Bischoff

Rijksuniversiteit Groningen

S4001702

Groep 40

D.P.H. Barelds

Datum: 05-07-2022

Abstract

The current study investigates whether there is a relationship between different conflict styles and relationship satisfaction. In addition, it is investigated whether this relationship is mediated by the fulfillment of need satisfaction. This is investigated by means of a questionnaire survey among 120 adults in a partner relationship. Results indicate that integrating and compromising conflict styles are positively associated with relationship satisfaction. Avoiding and dominating conflict styles are negatively associated with relationship satisfaction. Results indicate that the relationship between integrating conflict style and relationship satisfaction is positively mediated by the fulfillment of need satisfaction. The relationship between avoiding conflict style and relationship satisfaction is negatively mediated by the fulfillment of need satisfaction.

Keywords: conflict style, relationship satisfaction, need satisfaction

Samenvatting

In het huidige onderzoek wordt onderzocht of er een verband is tussen verschillende conflictstijlen en relatietevredenheid. Daarnaast wordt er onderzocht of deze relatie wordt gemedieerd door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Dit wordt onderzocht door middel van een vragenlijstonderzoek onder 120 volwassenen in een partnerrelatie. Resultaten geven aan dat integratie en compromiserende conflictstijlen positief samenhangen met relatietevredenheid. Avoiding en dominerende conflictstijlen hangen negatief samen met relatietevredenheid. Resultaten geven aan dat het verband tussen integratie conflictstijl en relatietevredenheid positief wordt gemedieerd door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Het verband tussen avoiding conflictstijl en relatietevredenheid wordt negatief gemedieerd door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid.

Sleutelwoorden: conflictstijl, relatietevredenheid, behoefte aan verbondenheid

Conflictstijlen en Relatietevredenheid: De Mediërende Rol van de Vervulling van de Behoeftte aan Verbondenheid

Het aantal echtscheidingen is de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (2021) telde namelijk in 1960 het aantal huwelijksontbindingen door echtscheiding nog rond de 5.500. In 2020 waren er dit ruim 29.000. Verder daalt het aantal huwelijken gemiddeld al jaren (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2021). Het aantal echtscheidingen en relatie-beëindigen ligt hoog en dit kan grote gevolgen hebben. Zo wordt een echtscheiding vaak gekenmerkt door teleurstelling, verlies van dromen en verminderde verwachtingen (Madara, 2019). Bovendien brengt een echtscheiding meerdere juridische, financiële, ouderlijke, emotionele en praktische problemen met zich mee, waardoor verantwoordelijkheden en routines aanzienlijk moeten veranderen. Hierdoor kan het meerdere jaren duren voordat mensen hun evenwicht hervinden (Rognmo et al., 2013). Met het oog op het grote aantal beëindigde relaties is het belangrijk om te weten welke variabelen bijdragen aan de kwaliteit van partnerrelaties. De kwaliteit van partnerrelaties hangt onder meer samen met conflictstijlen, de manier van omgaan met conflicten (Rahim, 1983), in een partnerrelatie. Deze relatie wordt mogelijk gemedieerd door de behoefte aan verbondenheid. Hier zal later op terug worden gekomen.

Relatietevredenheid en Conflictstijlen

Relatietevredenheid heeft te maken met hoe tevreden je bent met jouw relatie en is een belangrijke voorspeller van relatiestabiliteit (e.g., Buckingham et al., 2019). Meerdere aspecten kunnen de relatietevredenheid beïnvloeden. Een voorspeller voor relatietevredenheid is communicatie. Bij zowel mannen als vrouwen hangt frequentere en betere communicatie positief samen met hogere relationele tevredenheid (Jones et al., 2017). Seksuele communicatie blijkt ook voorspellend te zijn voor de algemene relatietevredenheid. Zo hangen seksuele conflicten en relatietevredenheid negatief samen (Demerdjian, 2019).

Verder hangt een hogere tevredenheid over seksuele communicatie samen met een hogere relatietevredenheid (Byers, 2005; Jones et al., 2017).

Zoals hiervoor genoemd hangen relatietevredenheid en de manier van communiceren in een relatie samen. Een belangrijke voorspeller van relatietevredenheid die hierop aansluit is de manier van omgaan met conflicten in een relatie. Elke relatie zal op den duur te maken krijgen met meningsverschillen en conflicten. Door verschillende persoonlijkheden zal ook iedereen anders met conflicten omgaan (Rani, 2018). De manier van omgaan met conflicten noemen we conflictstijl. In de loop der jaren zijn er veel modellen gebruikt om conflictstijlen te verklaren en te beschrijven. In dit paper zal gebruik worden gemaakt van het model van Rahim (1983; Figuur 1), dat vijf conflictstijlen heeft: *Integrating*, *Avoiding*, *Dominating*, *Obliging* en *Compromising*. Deze conflictstijlen worden onderscheiden door hoeveel je rekening houdt met jezelf en hoeveel je rekening houdt met anderen. Elke stijl wordt gekenmerkt door specifieke gedragingen en strategieën (Patel, 2016).

Integrating houdt in dat beide partners creatieve oplossingen gebruiken om belangen van beide partijen te bevredigen. De persoon geeft zowel om zijn eigen belangen als de belangen van de partner. Hij staat open voor discussie en zal samenwerken met de partner om tot een uitkomst te komen. *Avoiding* houdt in dat de persoon opzettelijk conflicten probeert te negeren en vermijden. De persoon geeft niet om zijn eigenbelangen, maar ook niet om de belangen van de partner. De persoon ontkent veel of verandert van onderwerp. Het confronteren van de persoon zal het conflict alleen maar erger maken. *Dominating* houdt in dat de persoon de overhand wil nemen tijdens conflicten. De persoon geeft voornamelijk om eigenbelang en niet om het belang van de ander. Er wordt gebruik gemaakt van een machtspositie en in sommige gevallen agressie. Deze stijl wordt vaak geassocieerd met een win-verlies-mentaliteit waarbij er alleen mogelijkheden zijn om te winnen of te verliezen in discussies in plaats van een middenweg te zoeken (Rahim, 2001). *Obliging* houdt in dat de

persoon onderdanig is aan de mening van de partner tijdens een conflict. De persoon geeft weinig om eigenbelang en veel om de belangen van de partner. Deze conflictstijl wordt vaak gebruikt door mensen die waarde hechten aan harmonie en de neiging hebben om de behoeften van anderen boven hun eigen behoeften te plaatsen. *Compromising* houdt in dat beide partijen (deels) toegeven om tot een consensus te komen. Een oplossing kan aan een deel van de behoeften van beide partners voldoen, maar dit hoeft niet altijd.

Volgens Dijkstra et al. (2016) zijn er verbanden tussen conflictstijlen en relatietevredenheid. Volgens onderzoek van Dijkstra et al. (2016) rapporteren zowel mannen als vrouwen die voornamelijk een integrerende conflictstijl aannemen, de hoogste huwelijkstevredenheid. Daarentegen rapporteren degenen die voornamelijk een dominante conflictstijl aannemen de laagste huwelijkstevredenheid. Verder was er gevonden dat partners die zeer tevreden zijn met hun relatie vaker de integrerende en compromitterende conflictstijlen gebruikten dan partners die minder tevreden zijn met hun relatie (Dijkstra et al., 2016). Verder onderzoek toont aan dat integratie en compromiserende positieve manieren zijn om met conflicten om te gaan, omdat ze worden gekenmerkt door onderhandelen, compromissen sluiten en constructieve probleemoplossing (Bertoni & Bodenmann, 2010). De verwachting is dat positieve manieren van omgaan met conflicten samenhangen met een hogere relatietevredenheid. De dominerende conflictstijl daarentegen kan worden gezien als een negatieve manier om met conflicten om te gaan, omdat deze gepaard kan gaan met belediging en emotionele druk. Ten slotte kunnen de avoidante en obligatie conflictstijlen problematisch worden als ze te vaak worden gebruikt (Bertoni & Bodenmann, 2010). De verwachting is dat negatieve manieren van omgaan met conflicten samenhangt met een lagere relatietevredenheid.

Verder wordt er verwacht dat conflictstijlen samenhangen met vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Aangezien personen met een avoidante, dominerende of obligatie

conflictstijl minder geven om zichzelf of anderen zal naar verwachting de vervulling van de behoefte aan verbondenheid bij deze conflictstijlen lager zijn dan bij een integratie conflictstijl, die zowel om eigen als andermans belangen geeft. Het verband tussen relatietevredenheid en conflictstijlen zou gemedieerd kunnen worden door de mate waarin de behoefte aan verbondenheid in de relatie worden vervuld.

De Mediërende Rol van de Vervulling van de Behoefte aan Verbondenheid

De zelfdeterminatietheorie is een macro-theorie van menselijke motivatie, die uit zes subtheorieën bestaat. Een daarvan is de Basic Psychological Needs Theory (BPNT) van Deci en Ryan uit 1980. Volgens deze theorie hebben alle mensen drie basisbehoeften; de behoefte aan autonomie, de behoefte aan verbondenheid en de behoefte aan competentie (Deci & Ryan, 1980). De Basic Psychological Needs Theory suggereert dat mensen worden gemotiveerd om te groeien, te veranderen en psychologisch gezond te zijn door drie aangeboren en universele psychologische basisbehoeften. Verder suggereert de Basic Psychological Needs Theory dat mensen in staat zijn om zelfbeschikking te krijgen wanneer hun behoefte aan autonomie, verbondenheid en competentie is vervuld (Deci & Ryan 1983). In dit onderzoek zal er gefocust worden op vervulling van de behoefte aan verbondenheid omdat dit de grootste voorspeller is van relatiewelzijn (Patrick et al., 2007, Vansteenkiste et al., 2020). Behoefte aan verbondenheid houdt in dat mensen graag connecties met anderen willen maken waarbij er relationele banden worden gevormd. Volgens Vanhee et al., (2016) en Uysal et al., (2012) wordt een grotere vervulling van behoefte aan verbondenheid inderdaad geassocieerd met betere relatieresultaten. De behoefte aan verbondenheid omvat de behoefte om je verbonden te voelen met en begrepen te worden door anderen. In onderzoeken naar echtelijke communicatie wordt het gevoel dat er voor de persoon wordt gezorgd door de partner geassocieerd met gevoelens van grotere relatiezekerheid (Collins & Miller, 1994), en

het gevoel dat de partner zich gewaardeerd voelt wordt geassocieerd met een betere relatietevredenheid (Gottman, 1994).

Aangezien behoefte aan verbondenheid gaat over het begrijpen van een ander en het verbonden voelen met de partner, zal de vervulling daarvan naar verwachting positief samenhangen met een hogere relatietevredenheid. Het minder geven om de belangen van anderen zal dan correleren met een lagere relatietevredenheid.

Naar de relatie tussen vervulling van behoefte aan verbondenheid en conflictstijl is nog weinig onderzoek gedaan. Verwacht wordt dat de manier van omgang met conflicten in verband staat met de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Conflictstijl gaat over het wel of niet geven om eigen- en andermans belangen. Vervulling van behoefte aan verbondenheid gaat over of mensen graag connecties met anderen willen maken waarbij relationele banden worden gevormd. Aangezien positieve conflictstijlen graag beide behoeften zo veel mogelijk bevredigd willen hebben, zal in de relatie hiernaar gehandeld worden. Dit zal positief correleren met het nodig hebben van connecties. Aangezien negatieve conflictstijlen niet de behoefte hebben om aan beide behoeften te voldoen, zal dit negatief correleren met het nodig hebben van connecties. Omdat de relatie tussen conflictstijl en vervulling van behoefte aan verbondenheid invloed heeft op de manier van handelen in een relatie, zal dit verband invloed hebben op de relatietevredenheid.

Huidige Onderzoek

Het doel van het huidige onderzoek is het onderzoeken van de relatie tussen conflictstijlen en relatietevredenheid. Hierbij wordt er gekeken naar de vijf conflictstijlen van Rahim (1983) en de samenhang met relatietevredenheid bij volwassenen met een partnerrelatie in Nederland. Vervolgens zal er worden gekeken naar de mediërende rol van de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Er wordt gebruik gemaakt van een

mediatiemodel (Figuur 2). Op basis van eerder onderzoek worden de volgende hypothesen opgesteld:

H1: Een *integrating* en *compromising* conflictstijl hangen positief samen met relatietevredenheid.

H2: Een *avoiding*, *dominating* en *obliging* conflictstijl hangen negatief samen met relatietevredenheid.

H3: De relaties tussen conflictstijlen en relatietevredenheid worden gemedieerd door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid.

Methode

Proefpersonen en Procedure

Dit onderzoek is onderdeel van een bachelorthese voor de opleiding Psychologie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Er heeft gezamenlijke informatieverzameling plaatsgevonden door middel van een vragenlijst op het online software programma Qualtrics. Dit onderzoek is goedgekeurd door de Ethische Commissie Psychologie van de Rijksuniversiteit Groningen gebaseerd op de Nationale Ethische Code voor Onderzoek met menselijke deelnemers voordat de vragenlijst werd rondgestuurd. Participanten werden aan het begin van de vragenlijst geïnformeerd over het onderwerp en doel van het onderzoek. Het invullen van de vragenlijst duurde gemiddeld 20 minuten en de volgorde waarin de vragen werden gepresenteerd was voor iedereen gelijk. De vragenlijst is rondgestuurd en gedeeld via de sociale media kanalen van de groepsleden van de bachelorthese. Participanten hebben de vragenlijst ingevuld op vrijwillige basis en zonder vergoeding.

Aan de vragenlijst zijn 222 participanten begonnen. Enkele resultaten waren niet bruikbaar voor dit onderzoek. Zo hebben 7 participanten geen informed consent gegeven, waren er 2 participanten niet meerderjarig, hebben er 111 participanten niet aangegeven dat ze de vragenlijst eerlijk hebben ingevuld en hebben 2 participanten aangegeven dat ze de

gegevens niet aanraden om te gebruiken. Deze resultaten zijn verwijderd uit de dataset.

Vervolgens is er gekeken naar hoeveel vragen de participanten niet hebben ingevuld. Bij een percentage hoger dan 10% niet ingevulde vragen (>18 vragen) werd alle data van de betreffende persoon verwijderd uit de dataset. Dit bleek nog 1 persoon te zijn. Uiteindelijk zijn de resultaten van 120 participanten overgebleven waarmee de volgende analyses zijn uitgevoerd en conclusies uit zijn getrokken.

Er is een cross-sectionele, kwantitatieve onderzoek uitgevoerd. De gemiddelde leeftijd van de participanten was 32.4 met $SD = 14.2$. Van de participanten was 23.3% man en 76.7% vrouw. Er werd ook gevraagd naar de seksuele voorkeur: 92.5% was heteroseksueel, 0.00% homoseksueel, 5.00% biseksueel en 1.7% identificeerde zich met een andere seksueel geaardheid. De meesten waren getrouwd of hadden een geregistreerd partnerschap en waren gemiddeld 8.54 jaar samen met $SD = 10.7$. Van de participanten was 40.8% student en 61.7% was werkende. Gemiddeld bestonden de huishoudens van de participanten uit 2.89 met $SD = 1.57$ waarvan gemiddeld 0.4 minderjarig met $SD = 0.795$ waren.

Instrumenten

Relatietevredenheid

Om de relatietevredenheid van de participanten te meten, is gebruik gemaakt van de Nederlandse Relatievragenlijst (NRV; Barelds, Luteijn & Arrindell, 2003). De NRV bevat 40 stellingen en wordt beantwoord door middel van een 4-punts Likertschaal. Een voorbeeld van een gebruikte stelling is: "Mijn partner en ik gebruiken elkaar volledig". De aanwezige antwoordmogelijkheden zijn: (1) "Niet mee eens", (2) "Beetje mee eens", (3) "Redelijk mee eens" en (4) "Mee eens". Een hoge antwoord score wijst op een hoge relatietevredenheid. De betrouwbaarheid van deze vragenlijst is Guttman's $\lambda_2 = .95$.

Conflictstijlen

Voor het meten van conflictstijlen is in het huidige onderzoek gebruik gemaakt van de Nederlandse vertaling van de Rahim Organizational Conflict Inventory–II (ROCI-II; Rahim, 1983). Uit de vragenlijst zijn 28 items verdeeld over 5 subschalen gebruikt die betrekking hebben op de omgang met conflicten in een intieme relatie. De 28 items werden beoordeeld op een 5-punts Likertschaal (1 = sterk mee oneens, 5 = sterk mee eens). De vijf subschalen staan voor de vijf conflictstijlen. Een voorbeeld van een integrating vraag is: “Ik probeer om mijn ideeën te integreren met die van mijn partner, om zo tot een gezamenlijke beslissing te komen”. De betrouwbaarheid van deze vragenlijst is Guttman’s $\lambda^2 = .82$. Een voorbeeld van een avoiding vraag is: “Ik probeer om onaangename conversaties met mijn partner te vermijden”. De betrouwbaarheid van deze vragenlijst is Guttman’s $\lambda^2 = .87$. Een voorbeeld van een dominating conflictstijl is: “Ik gebruik mijn deskundigheid om een beslissing in mijn voordeel te maken”. De betrouwbaarheid van deze vragenlijst is Guttman’s $\lambda^2 = .80$. Een voorbeeld van een obliging vraag is: “Ik pas me meestal aan aan de wensen van mijn partner”. De betrouwbaarheid van deze vragenlijst is Guttman’s $\lambda^2 = .81$. Een voorbeeld van een compromising conflictstijl is: “Ik gebruik het principe van 'geven-en-nemen' om tot een compromis te kunnen komen”. De betrouwbaarheid van deze vragenlijst is Guttman’s $\lambda^2 = .55$.

Vervulling van behoefte aan Verbondenheid

De variabele vervulling van behoefte aan verbondenheid werd in dit onderzoek gemeten met een aangepaste versie van de vragenlijst van La Guardia, et al. (2000). Met de vragenlijst werden verschillende soorten behoeften gemeten, namelijk: de behoefte aan autonomie, de behoefte aan verbondenheid en tot slot de behoefte aan competentie. Aangezien in dit onderzoek alleen interesse is naar de behoefte aan verbondenheid zal er alleen gebruik maken van deze resultaten. De vragenlijst bestaat uit negen items, die worden gemeten op een 5-punts Likertschaal (1 = sterk mee eens; 5 = sterk mee oneens). De vragen zijn zo

geformuleerd dat ze betrekking hebben op de sterkte van de behoeften autonomie, verbondenheid en competentie. Een voorbeeld van een item is 'In een intieme relatie heb ik de behoefte om me vrij te voelen, om te zijn wie ik ben.' De betrouwbaarheid van deze vragenlijst is Guttman's $\lambda_2 = .74$.

Resultaten

Beschrijvende Statistieken en Correlaties

In tabel 1 staan de gemiddelden en standaarddeviaties en correlaties tussen de variabelen in het huidige onderzoek. Om de sterkte van de correlaties te interpreteren wordt er gebruik gemaakt van het correlatie beoordelingsmodel van Cohen (1977). Volgens Cohen is een correlatie van $r = 0.1$ zwak, $r = 0.3$ medium en $r = 0.5$ sterk. Als eerste hypothese is gesteld dat de integratie en compromiserende conflictstijlen positief samenhangen met relatietevredenheid. Zoals in tabel 1 te zien is hebben beide conflictstijlen een positieve significante correlatie met relatietevredenheid. Dit betekent dat deze conflictstijlen samenhangen met een hogere relatietevredenheid. Dit bevestigt de eerste hypothese. Hierbij heeft integratie een significant sterk verband met relatietevredenheid ($r = .566$, $p < .01$) en compromiserende een zwak significant verband met relatietevredenheid ($r = .168$, $p < .05$).

Als tweede hypothese is gesteld dat de avoidante, dominerende en oplegkende conflictstijl negatief samenhangen met relatietevredenheid. Zoals in de tabel 2 te zien is hebben alle drie de conflictstijlen een negatieve correlatie met relatietevredenheid. Dit betekent dat deze conflictstijlen samenhangen met een lagere relatietevredenheid. Hierbij correleert avoidante significant medium met relatietevredenheid ($r = -.442$, $p < .01$) en correleert dominerende significant zwak met relatietevredenheid ($r = -.237$, $p < .05$). De tweede hypothese wordt dus deels bevestigd door de resultaten.

Om te kijken of er een relatie is tussen de onafhankelijke variabele conflictstijl en de mediator kijken we naar de correlaties gegeven in tabel 1. Hierbij zijn de resultaten te

vergelijken met de resultaten benoemt in het vorige kopje. Integrating correleert positief met de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Dit verband is significant medium ($r = .408, p < .01$) Dit betekent dat personen met deze conflictstijl een hogere behoefte aan verbondenheid hebben.

Ten slotte correleren avoiding en obliging negatief met de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Dit houdt in dat personen met deze conflictstijlen een lagere vervulling van behoefte aan verbondenheid hebben. Avoiding correleert significant medium met de vervulling van de behoefte aan verbondenheid ($r = -.395, p < .01$) en obliging correleert significant maar zwak met de vervulling van de behoefte aan verbondenheid ($r = -.134, p < .05$). De vervulling van de behoefte aan verbondenheid en relatietevredenheid hebben een correlatie van $r = .685, p < 0.01$. Dit houdt in dat er een (zeer) sterke correlatie bestaat tussen de variabelen. De correlatie is positief. Dit houdt in dat personen met een hogere behoefte aan verbondenheid een hogere relatietevredenheid hebben.

Vervulling van de Behoefte aan Verbondenheid als Mediator

De laatste hypothese luidt dat de relaties tussen conflictstijlen en relatietevredenheid worden gemedieerd door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Dit is onderzocht door gebruik te maken van de Process macro van Hayes (2013) voor SPSS. Hierbij is voor elke conflictstijl apart een mediatieanalyse uitgevoerd (model 4), met relatietevredenheid als afhankelijke variabele en de vervulling van de behoefte aan verbondenheid als mediator.

In huidig onderzoek is gevonden dat de relatie tussen integratie conflictstijl en relatietevredenheid en de relatie tussen avoiding en relatietevredenheid worden gemedieerd door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Deze mediatie-effecten zijn significant aangezien 0 niet in het betrouwbaarheidsinterval ligt (tabel 2).

Discussie

In het huidige onderzoek is er onderzocht of er een verband is tussen conflictstijlen en relatietevredenheid. Daarnaast werd er onderzocht of deze relatie wordt gemedieerd door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Hierbij zijn drie hypothesen opgesteld. De eerste hypothese hield in dat *integrating* en *compromising* conflictstijl positief samenhangen met relatietevredenheid. Bij *integrating* was dit het geval. Dit kan verklaard worden doordat dit een positieve manier is om met conflicten om te gaan (Bertoni & Bodenmann), welke vaak gevonden wordt bij relaties met een hoge huwelijks tevredenheid (Dijkstra et al., 2016). Bij *compromising* was dit ook het geval, echter was het verband zwak. De vragenlijst van *compromising* was niet betrouwbaar genoeg voor dit onderzoek, wat een verklaring kan zijn voor het niet vinden van een sterker verband. Als tweede hypothese is gesteld dat de *avoiding*, *dominating* en *obliging* conflictstijl negatief samenhangen met relatietevredenheid. Bij *avoiding* en *dominating* was dit het geval. Dit kan verklaard worden door dat beide conflictstijlen een negatieve manier zijn om met conflicten om te gaan (Bertoni & Bodenmann), welke vaak gevonden wordt bij relaties met een lage huwelijks tevredenheid (Dijkstra et al., 2016). Er was geen negatief verband tussen relatietevredenheid en *obliging* gevonden. Dit zou kunnen verklaard worden doordat deze personen minder om eigenbelang geven en meer om andermans belangen. Hierbij kan het zijn dat het bevredigen van andermans behoefte zorgen voor een bevredigd gevoel waardoor dit niet direct samen hoeft te hangen met een lage relatietevredenheid. Als derde hypothese is gesteld dat de relaties tussen conflictstijlen en relatietevredenheid worden gemedieerd door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Echter is dit alleen het geval bij *integrating* en *avoiding*. Dit wil zeggen dat de verbanden tussen deze twee conflictstijlen en relatietevredenheid deels kunnen worden verklaard door de vervulling aan de behoefte aan verbondenheid. De belangen voor zichzelf en voor de ander zijn gelijk bij de *integrating* en *avoiding* conflictstijlen. Bij *dominating* en

obliging is dit niet geval. In volgend onderzoek zou er onderzocht kunnen worden of dit verschil een verklaring kan zijn voor de derde hypothese.

Uit het huidig onderzoek kunnen we dus enkele conclusies trekken. Zo heeft dit onderzoek bewezen dat in ons huidig onderzoek de integratie en avoidantie conflictstijl samenhangen met relatietevredenheid en dat deze relatie wordt gemedieerd door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Dit kan er mee te maken hebben dat bij integratie en avoidantie evenveel rekening gehouden wordt met zichzelf als met de ander. Dominating conflictstijl hangt significant samen met relatietevredenheid, deze relatie wordt echter niet gemedieerd door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid doordat er geen verband is tussen dominating en de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Obliging conflictstijl hangt in huidig onderzoek niet samen met relatietevredenheid, deze relatie wordt dus ook niet gemedieerd door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Over de compromising conflictstijl kan vanuit het huidig onderzoek niks geconcludeerd worden aangezien de vragenlijst niet betrouwbaar genoeg was.

Limitaties

Aan het huidig onderzoek zaten enkele limitaties. Een eerste limitatie is het gebrek aan participanten. Er is gebruik gemaakt van de data van 120 participanten. Aangezien de steekproefomvang klein is, is de power laag. Hierdoor is de kans kleiner dat er significante resultaten worden gevonden. Ook zorgt een kleinere steekproef voor een verminderde generaliseerbaarheid. Voor eventueel vervolgonderzoek wordt er aangeraden om een grotere steekproef te gebruiken.

Een andere limitatie is generaliseerbaarheid. De vragen uit de vragenlijst werden allen gesteld in het Nederlands. Dit zorgt er voor dat alle participanten Nederlands moesten spreken en dus waarschijnlijk in Nederland zijn opgegroeid. De vraag speelt of dezelfde effecten ook zouden worden gevonden in bijvoorbeeld het collectivistische China? Eventueel

vervolgonderzoek zou hetzelfde onderzoek kunnen uitvoeren in een andere cultuur in plaats van alleen onder Nederlanders. Ook was het grootste deel van de participanten heteroseksueel waardoor de resultaten misschien niet representatief zijn voor homoseksuele relaties.

Vervolgonderzoek zou kunnen kijken naar specifiekere groepen zoals bijvoorbeeld homo- of biseksuele relaties.

Een ander voorbeeld van een limitatie is de manier van presenteren van de vragenlijst. Zo werd de vragenlijst online ingevuld waardoor het niet mogelijk was om te vragen wat er met een eventuele onduidelijke vraag wordt bedoeld. Hierdoor kan er een vertekend beeld van een bepaalde vraag zijn ontstaan wat kan leiden tot een lagere validiteit van het onderzoek.

Verder zijn de vragen alleen gesteld zijn aan de participant en niet aan de partner, of deze data zijn niet gekoppeld. Een vervolgonderzoek kan hetzelfde onderzoek uitvoeren maar dan gebruik maken van gekoppelde data om te zien of meningen over de relatie overeenkomen of dat deze per conflictstijl kunnen verschillen.

Ten slotte is er gebruik gemaakt van onderzoek naar verbanden. Dit geeft duidelijkheid of er een verband is, maar nog of er sprake is van causaliteit, waarbij de ene variabele de andere verklaart. In vervolgonderzoek zou het huidig onderzoek dus kunnen worden uitgebreid door eventuele causaliteit te onderzoeken.

Conclusie

De manier van omgang met conflicten hebben een invloed op de relatietevredenheid. Verder wordt in sommige gevallen deze relatie beïnvloed door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. In huidig onderzoek kan geconcludeerd worden dat integratie en avoidance een significante relatie hebben met relatietevredenheid en dat deze relatie beïnvloed wordt door de vervulling van de behoefte aan verbondenheid. Over de overige conflictstijlen kan geen conclusie worden getrokken omdat de vragenlijst of relaties niet significant waren.

Referenties

- Bertoni, A., & Bodenmann, G. (2010). Satisfied and dissatisfied couples: Positive and negative dimensions, conflict styles, and relationships with family of origin. *European Psychologist, 15*, 175–184. doi:10.1027/1016-9040/a000015
- Blom, N., Verbakel, E., & Kraaykamp, G. (2020). Couples' job insecurity and relationship satisfaction in the Netherlands. *Journal of Marriage and Family, 82*(3), 875–891. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1111/jomf.12649>
- Buckingham, J. T., Yamkovenko, B., Boring, B. L., Andrade, F. C., & Iafolla, C. (2019). The Relationship Evaluation Process Scale: A multidimensional measure of how people assess the quality of their romantic relationships. *Journal of Social and Personal Relationships, 36*(11–12), 3673–3694. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1177/0265407519833798>
- Byers, E. S. (2005). Relationship satisfaction and sexual satisfaction: A longitudinal study of individuals in long-term relationships. *The Journal of Sex Research, 42*(2), 113–118. <https://doi.org/10.1080/00224490509552264>
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2021, 7 oktober). *Huwelijksontbindingen; door echtscheiding en door overlijden*. Geraadpleegd op 22 maart 2022, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/37425ned>
- Cohen, J. (1977). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. Academic press.
- Collins, N. L., & Miller, L. C. (1994). Self-disclosure and liking: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin, 116*, 457–475.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1980). Self-determination Theory: When Mind Mediates Behavior. *The Journal of Mind and Behavior, 1*(1), 33–43. <http://www.jstor.org/stable/43852807>
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1983). The basis of self-determination: Intrinsic motivation and

- integrated internalizations. *Academic Psychology Bulletin*, 5(1), 21–29.
- Demerdjian, J. (2019). The effects of sexual intimacy on relationship satisfaction [ProQuest Information & Learning]. In *Dissertation Abstracts International: Section B: The Sciences and Engineering* (Vol. 80, Issue 7–B(E)).
- Dijkstra, P., Barelds, D. P. H., Ronner, S., & Nauta, A. P. (2017). Intimate relationships of the intellectually gifted: Attachment style, conflict style, and relationship satisfaction among members of the Mensa society. *Marriage & Family Review*, 53(3), 262–280. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1080/01494929.2016.1177630>
- Gottman, J. M. (1994). *What predicts divorce? The relationship between marital processes and marital outcomes*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Hayes, A. F. (2013). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach*. Guilford Press.
- Jones, A. C., Robinson, W. D., & Seedall, R. B. (2017). The Role of Sexual Communication in Couples' Sexual Outcomes: A Dyadic Path Analysis. *Journal of Marital and Family Therapy*, 44(4), 606–623. <https://doi.org/10.1111/jmft.12282>
- Difrine Madara, 2019, Impact of divorce on the mental health of the couple, Munich, GRIN Verlag, <https://www.grin.com/document/512921>
- Martinez, L. (2020). Depression, rumination, and relationship quality between working and non-working mothers [ProQuest Information & Learning]. In *Dissertation Abstracts International Section A: Humanities and Social Sciences* (Vol. 81, Issue 4–A).
- Patel, N. (2016, 1 december). *The Role of Personality in Conflict Management Style*. ResearchGate. Geraadpleegd op 22 maart 2022, van https://www.researchgate.net/publication/344722250_The_Role_of_Personality_in_Conflict_Management_Style

- Patrick, H., Knee, C. R., Canevello, A., & Lonsbary, C. (2007). The role of need fulfillment in relationship functioning and well-being: A self-determination theory perspective. *Journal of Personality and Social Psychology*, 92, 434–457. <http://doi.org/bfxgkn>
- Rahim, M. A. (1979). *Rahim and Bonoma's two-dimensional model of five styles of handling interpersonal conflict*. [Afbeelding]. <https://www.mondodigitale.org/files/Rahim-interpersonal-conflict.pdf>
- Rahim, M. A. (1983). A measure of styles of handling interpersonal conflict. *Academy of Management Journal*, 26(2), 368–376. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.2307/255985>
- Rahim, M. A. (2001). *Managing conflict in organizations*. Westport, CT: Quorum Books.
- Rahim, M. A. (2015). *Managing Conflict in Organizations* (4th New edition). Taylor & Francis.
- Rani, P. (2018). Impact of Personality Traits on Conflict Management and Leadership Styles. *Amity Journal of Management Research*, 3(2) 64–80.
- Rognmo, K., Torvik, F.A. & Ildstad, M. (2013). More mental health problems after divorce in couples with high pre-divorce alcohol consumption than in other divorced couples: results from the HUNT-study. *BMC Public Health* 13, 852 (2013). <https://doi.org/10.1186/1471-2458-13-852>
- Uysal, A., Lin, H. L., Knee, C. R., & Bush, A. L. (2012). The association between self-concealment from one's partner and relationship well-being. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 38, 39–51. <http://doi.org/fqnc53>
- Vanhee, G., Lemmens, G. M. D., & Verhofstadt, L. L. (2016). Relationship satisfaction: High need satisfaction or low need frustration? *Social Behavior and Personality: An International Journal*, 44(6), 923–930.
- Vansteenkiste, M., Ryan, R. M., & Soenens, B. (2020). Basic psychological need theory:

Advancements, critical themes, and future directions. *Motivation and Emotion*.

<https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1007/s11031-019-09818-1>

Tabellen

Tabel 1

Gemiddelden, standaarddeviaties en correlaties

	<i>M</i>	<i>SD</i>	Relatie- tevredenheid	Behoeftte aan verbondenheid	Intergating	Avoiding	Dominating	Obliging	Compromising
Relatie- tevredenheid	3.44	.45	1.00						
Behoeftte aan verbondenheid	6.00	1.11	.685**	1.00					
Integrating	4.07	.46	.566**	.408**	1.00				
Avoiding	2.37	.75	-.442**	-.395**	-.353**	1.00			
Dominating	2.74	.67	-.237**	-.097	-.282**	.127	1.00		
Obliging	3.26	.58	-.089	-.134*	-.008	.473**	.108	1.00	
Compromising	3.67	.50	.168*	.037	.428**	.104	.005	.209*	1.00

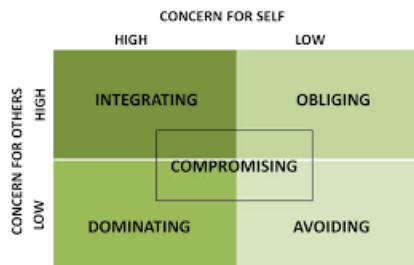
Noot: * $p < 0.05$ ** $p < 0.01$

Tabel 2*Mediatie-effecten en betrouwbaarheidsintervallen.*

		95% BHI	
	Mediatie-effect	Ondergrens	Bovengrens
Integrating	.212	.082	.410
Avoiding	-.141	-.417	-.102
Dominating	-.043	-.149	.031
Obliging	-.070	-.189	.042
Compromising	-.022	-.075	.062

Figuur 1

Rahim en Bonoma's tweedimensionale model van vijf stijlen voor het omgaan met interpersoonlijke conflicten.

Noot. Overgenomen uit *Managing organizational conflict: A model diagnosis and intervention*, door Rahim, A., & Bonoma, T. V. (1979). *Managing organizational conflict: A model diagnosis and intervention. Psychological Reports, 44*, p. 1327.

Figuur 2*Mediatie model*

Bijlage 1**ROCI-II – Nederlandse vertaling**

Hieronder staan enkele stellingen die betrekking hebben op de manier waarop binnen de relatie met conflicten wordt omgegaan. Geef per stelling aan in hoeverre u het er mee eens bent.

	sterk mee oneens	mee oneens	niet mee eens of oneens	mee eens	sterk mee eens
1. Ik probeer problemen met mijn partner goed uit zoeken, om zo een oplossing te vinden die voor ons acceptabel is.	1	2	3	4	5
2. Ik probeer meestal om de behoeftes van mijn partner te vervullen.	1	2	3	4	5
3. Ik probeer te voorkomen dat ik in de problemen kom met mijn partner door mijn standpunt voor mijzelf te houden.	1	2	3	4	5
4. Ik probeer om mijn ideeën te integreren met die van mijn partner, om zo tot een gezamenlijke beslissing te komen.	1	2	3	4	5
5. Ik probeer samen met mijn partner oplossingen voor een probleem te vinden die aan onze verwachtingen voldoen.	1	2	3	4	5
6. Ik vermijd doorgaans een open discussie over de verschillen tussen mij en mijn partner.	1	2	3	4	5
7. Ik probeer om een middenweg te vinden om uit een relatieprobleem te komen.	1	2	3	4	5
8. Ik gebruik mijn invloed om mijn ideeën geaccepteerd te krijgen.	1	2	3	4	5
9. Ik gebruik mijn autoriteit om een beslissing in mijn voordeel te maken.	1	2	3	4	5
10. Ik pas me meestal aan aan de wensen van mijn partner.	1	2	3	4	5
11. Ik geef toe aan de wensen van mijn partner.	1	2	3	4	5
12. Ik wissel nauwkeurige informatie uit met mijn partner, zodat we samen een probleem op kunnen lossen.	1	2	3	4	5
13. Ik doe meestal concessies aan mijn partner.	1	2	3	4	5
14. Om een impasse te doorbreken stel ik meestal een middenweg voor.	1	2	3	4	5

15. Ik onderhandel met mijn partner zodat we tot een compromis kunnen komen.	1	2	3	4	5
16. Ik probeer om onenigheid met mijn partner uit de weg te gaan.	1	2	3	4	5
17. Ik vermijd confrontaties met mijn partner.	1	2	3	4	5
18. Ik gebruik mijn deskundigheid om een beslissing in mijn voordeel te maken.	1	2	3	4	5
19. Ik stem meestal in met de suggesties van mijn partner.	1	2	3	4	5
20. Ik gebruik het principe van 'geven-en-nemen' om tot een compromis te kunnen komen.	1	2	3	4	5
21. Ik ben meestal vastberaden om mijn kant van de zaak duidelijk te maken.	1	2	3	4	5
22. Ik probeer al onze zorgen bespreekbaar te maken, zodat deze op de best mogelijke manier kunnen worden opgelost.	1	2	3	4	5
23. Ik werk met mijn partner samen om beslissingen te bedenken die voor ons beiden acceptabel zijn.	1	2	3	4	5
24. Ik probeer aan de verwachtingen van mijn partner te voldoen.	1	2	3	4	5
25. Ik gebruik soms mijn machtspositie om een strijd te winnen.	1	2	3	4	5
26. Ik probeer mijn meningsverschil met mijn partner voor mijzelf te houden om boze gevoelens te voorkomen.	1	2	3	4	5
27. Ik probeer om onaangename conversaties met mijn partner te vermijden.	1	2	3	4	5
28. Ik probeer om samen met mijn partner tot een goed begrip van het probleem te komen.	1	2	3	4	5

Integrating = 1, 4, 5, 12, 22, 23, 28

Avoiding = 3, 6, 16, 17, 26, 27

Dominating = 8, 9, 18, 21, 25

Obliging = 2, 10, 11, 13, 19, 24

Compromising = 7, 14, 15, 20

	Integrating	Avoiding	Dominating	Obliging	Compromising
Zeer hoog	34-35	23-30	21-25	24-30	17-20
Hoog	32-33	19-22	18-20	22-23	16
Gemiddeld	26-31	10-18	12-17	16-21	12-15
Laag	21-25	7-9	10-11	14-15	10-11
Zeer laag	7-20	6	5-9	6-13	4-9